

ACTA DE LA 17ª TROBADA DE GRUPS D'ACOMPANYAMENT DE BARCELONA I RODALIES

*Associació de Veïnes i Veïns de Sant Martí de Provençals
diumenge, 7 de febrer de 2016*

organitza

Jo Sí Sanitat Universal

participa

Grup d'Acompanyament de Sant Martí

Grup d'Acompanyament de l'Eixample

Grup d'Acompanyament de Gràcia

Grup d'Acompanyament de Guinardó – Can Baró – Carmel – Nou Barris

Associació de Veïnes i Veïns del Clot-Camp de L'Arpa

SAP Muntanya

Ordre del dia

1. Eixos de l'Atenció Primària
2. Què protegeix i què dificulta als eixos
3. Propostes d'actuacions
4. Altres

1. Eixos¹

Recordem que el 80% de la nostra salut² depèn dels determinants socials³, només un 20% té a veure amb les actuacions del sistema sanitari. Cal tenir en compte a més que les actuacions sanitàries tenen efectes secundaris que són negatius per la nostra salut; vigilem quan «demanem», que no caiguem en més medicalització.

Dels Eixos que volem treballar, n'hi ha quatre que es consideren «Dimensions de l'Atenció Primària»; foren establertes per [Barbara Starfield](#) i avui dia estan acceptades com a bàsiques. Són: l'Accessibilitat, l'Atenció Longitudinal, la Capacitat Resolutiva i la Coordinació. La visió Integral és un eix que inclou a tots els altres. La resta són eixos de treball que vénen a complementar les dimensions bàsiques.

Integral

Amb una visió global de les persones. No centrada en les malalties i fraccionada per òrgans i aparells sinó centrada en les persones enteses com una unitat, com un tot. Amb visió global de les persones i comunitat, que consideri les condicions socials i culturals, amb actitud, eines i temps necessaris per poder escoltar, entendre i apoderar les persones per ajudar-les a buscar les solucions més sanes.

Accessibilitat

Com a porta d'entrada al Sistema Sanitari, ha de ser accessible tant en temps (visita en menys de 48h), com geogràficament, i sense barreres ni discriminacions culturals (amb competència cultural). Si és la porta d'entrada, aquesta ha d'estar sempre oberta.

---

1 [Entrevista a Juan Gervas, medicina de consum](#)

2 [Determinants socials i econòmics de la salut](#) (pàg. 65)

3 [Esquema dels Determinants Socials](#)

Capacitat Resolutiva

Resoldre la majoria de problemes i necessitats de salut de la seva població, amb prevenció, promoció de la salut, diagnòstic, tractament i rehabilitació. Dels 700 codis de la CIAC (Classificació Internacional d'Atenció Primària) de tipus de problemes (no de la codificació ICD10, que és l'hospitalària), es calcula que l'Atenció Primària hauria de saber resoldre'n 610. A més, es parla que «ha de ser competent en coses que veu habitualment», i es determina que una cosa és «habitual» quan es veu al menys 4 vegades a l'any.⁴

Practicar l'ètica de la negativa quan no calgui un fàrmac, una prova. Fer un ús raonable i equitatiu dels recursos i estar lliure de conflictes d'interessos.

Inclou també saber derivar correctament (i no excessivament). El metge de família ha d'explorar i no derivar si no cal. En l'imaginari col·lectiu ha quedat com a negatiu que no t'enviïn a l'especialista, fet que es confon com a efecte secundari de les retallades, i no és així.

Es parla d'un ràtio de 1.500-2.000 pacients per metge. Tanmateix, cal tenir en compte la realitat del territori; potser no calen més metges en un barri amb determinats problemes, potser calen més infermeres de salut comunitària, més treballadores socials, més polítiques que resolguin els determinants socials.

Atenció Longitudinal

Tenir uns professionals (metge i infermera) de referència que atenguin a les persones amb continuïtat en les diferents etapes i problemes de salut. Sempre que sigui possible cal ser ateses pel mateix metge i la mateixa infermera. La continuïtat en el lloc de treball i l'atenció longitudinals pels mateixos professionals fomenta la confiança i l'efecte terapèutic.

Aquesta dimensió és Importantíssima, ja que permet conèixer profundament a les persones i centrar-se en elles en lloc de la patologia. Alhora, és la més malmesa.

També és interessant que un metge de família sigui el mateix per a tots els membres d'una mateixa família, sempre que els membres de la família hi estiguin d'acord.

Coordinació

Amb altres nivells assistencials: l'atenció especialitzada, l'hospital, la resta de nivells assistencials sanitaris i amb altres serveis que tenen com a objectiu la cura de les persones. Treball coordinat en equip entre tots els professionals del centre, salut mental i serveis socials.

Aquesta dimensió està millorant molt gràcies a les noves tecnologies; només empitjora el risc de la confidencialitat. El gran problema apareix quan hi ha diferents sistemes informàtics no compatibles.

Actitud Activa i Treball en Equip

No esperar a la malaltia, ser pro activa en prevenció i promoció de salut, sense medicalitzar la vida quotidiana i estimulant la capacitat de les persones per resoldre els seus problemes i prendre decisions. Treball coordinat en equip entre tots els professionals del centre.

---

4 [Michael Jackson y el tamaño del cupo](#)

Atenció Comunitària i Participativa

Fer front als problemes de salut de la comunitat en el nostre territori, i treballar els determinants socials de la salut. Amb participació real de la comunitat en la salut, en el disseny i funcionament dels serveis.

S'està potenciant des del CatSalut (COMSALUT) i des de l'Ajuntament (Pla de Barris). Per altra banda, potser hi ha una mica de façana, ja que no hi ha pressupost.

Apareix el nou concepte de Prescripció Social. Per exemple, en lloc de donar fàrmacs davant d'un desnonament, com es fa actualment, se'l deriva a la PAH amb acompanyament, contacte.

Desmedicalització i ús adequat dels recursos

Reconèixer els límits de la medicina, ajudar a ajustar les expectatives del que la medicina pot aconseguir, promoure un ús responsable dels recursos sanitaris, actuar amb criteris d'evidència científica (contrari a la concepció de la salut com un bé de consum) i evitar danys per la salut.

Independència i transparència

Organitzacions, gestors i professionals lliures de conflictes d'interès amb la indústria farmacèutica i tecnològica perquè les decisions es prenguin amb criteris científics i socials en benefici de la salut de les persones i de la societat.

2. Què protegeix i què dificulta als eixos

Queda tot reflectit al següent titanpad: <https://titanpad.com/eixos-atencio-primaria>. Caldrà acabar-lo d'omplir i treballar de cara a la següent Trobada.

3. Propostes d'Actuacions

No es tracta per falta de temps.

4. Properes Trobades

Jornada de Treball
diumenge 28 de febrer a les 10h
al Pou de la Figuera.
es treballarà:

- formació interna en els darrers canvis (Gràcia, si poden ho envien abans)
- actualització presentacions i documents de formació
- debatre propostes per la trobada estatal (si aquesta no és abans)
- materials de reclamacions, si no s'han acabat abans per correu

18ª Trobada dedicada a l'Atenció Primària
diumenge 6 de març a les 10h
al Banc Expropiat de Gràcia (per confirmar)
continuarem amb el 3er punt: «Propostes d'actuacions»